

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvtiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Cur ab illa festiuitate dedicatio[n]is, id est, ?a gloria resurrectionis spiritus
sanctus non in specie colu[m]bæ, sed in specieignis app[ar]uerit, & de
sp[irit]u blasphemiae quod peccatum non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

CXIII. RUPER. ABBA. DE GLORIFI. TRINI.

deorsum, qui custodisti seruo tuo David patri meo quæ locutus es & cetera. Deinde ter-
cio: Factum est, cum compleset Salomon omnem orationem stetit & benedixit omni Ec-
clesiae Israhel uoce magna, dicens: Benedictus dominus qui dedit requiem populo suo Isra-
hel, iuxta omnia quæ locutus est, & cetera. ¶ Itaq; sub trina (ut iam dictum est) invocatio
ne nominis domini, Ecclesiam sive domum domini dedicauit, non utiq; casu, sed magna
cū ratione sapientiæ quæ de° dederat illi; præsertim quia talis data fuerat regula benedicen-
di. Sic enim scriptum est in libro numeri: Locutusq; est dominus ad Moysen dicens: Lo-
quere ad Aaron & filios eius. Sic benedicetis filijs Israhel & dicetis eis: Benedic tibi do-
minus & custodiat te. Ostendat dominus faciem suam tibi, & misereatur tui. Conuerterat do-
minus tuum ultum ad te, & det tibi pacem. Hoc dicimus pro glorificatione trinitatis, quia,
sicut hactenus demonstrare curauimus, fere nihil celebre sive memorabile referunt scriptu-
ræ veritatis, absq; sacramento sancti huius nominis.

¶ Item in eodem Psalmo, de trina appellatione nominis domini: Exalta
bo te domine, domine clamaui ad te, domine eduxisti ab inferno ani-
mam meam: & de titulo alterius psalmi, in finem canticum
psalmi resurrectionis.

Caput .XIII.

Psalmus. 29.
de resurrecti-
one Christi

Vnc igitur perpende quod per pulchrum est, quia in isto Psalmo cantici canta-
ti sive cantandi, secundum dedicationem domus David, id est, corporis Christi. Similiter trina præpollat appellatio eiusdem nominis domini. Primo namq; dicit: Exaltabo te domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos
super me. Deinde secundo: Domine deus meus clamaui ad te, & sanasti me. Deinde ter-
tio: Domine eduxisti ab inferno animam meam, saluasti me à descendentibus in lacu. Con-
tinuo sequitur, concentus multitudinis sub admonitione huiuscmodi: Psallite dño sancti
eius, & confitemini memoriae sanctitatis eius. ¶ Sic in dedicatione domus illi manufactæ
post trinam adorationem nominis domini, à Salomone premissam, continuo sequitur ad-
monitio ad multitudinem, & magnæ festiuitatis uniuersalis communicatiæ, prosequente
Salomone, sit quoq; cor nostrum perfectum cum domino deo nostro. Ex subsequente scri-
ptura, igitur rex & omnis Israhel cum eo immolabant victimas coram domino. Generalis
quippe festiuitas est, festiuitas huiuscæ dedicationis, festiuitas resurrectionis. ¶ Vnde non
prætereundum, quia tū ulum psalmi præscripti (qui sic sese habet, psalmus cantici in dedi-
catione David domus) titulus alterius psalmi, scilicet sexagesimi quinti, pene exponit, qui
eiusmodi est. In finem canticum psalmi resurrectionis. Tali præente titulo, iubilat omnis
terra deo, psalmum dicit nomini eius, dat gloriam laudi eius, & dicit inter cetera: Introibo
in domum tham in holocaustis, reddam tibi uota mea, quæ distinxerunt labia mea, holos
causta medullata, offeram tibi cum incenso arietum, offeram tibi boues cum hircis. ¶ Que
omnia mystice significant combustionem uiciorum, purificationem spiritus, omnimo-
damq; intentionem ad destructionem totius repugnantia quasi arietum cornutorum, &
totius excellentiæ quasi boum cornupetarum, & totius fœditatæ malorum operum, qua-
si hircorum. Cum huiusmodi quippe holocaustis introitur in domum resurrectionis, in
domum quam sapientissimus Salomon, id est, CHRISTVS filius dei, per semer
ipsum ædificauit, id est, immortalitatem & impassibilitatem, quam habent iam cœlestes spi-
ritus, in quibus plenissimæ habitat maiestas sanctæ Trinitatis, quo præcursor introiuit per
uiam, quam illi columba, id est, spiritus sanctus demonstrauit. Passus enim idem CHRISTVS
& resurgens à mortuis festiuitatem sibi & nobis inchoauit huiuscæ dedicationis,
tanquam caput corpori, & hanc fidem tenere, atq; in hac spe per dilectionem operari, hoc
nimis est, legitimate cantare canticum Psalmi resurrectionis, iamq; stare cum cantico in
illa dedicatione domus David.

¶ Cur ab illa festiuitate dedicationis, id est, a gloria resurrectionis spi-
ritus sanctus non in specie columbe, sed in specie ignis appa-
ruerit, & de spiritu blasphemie quod peccatum nō re-
mitteretur neq; in hoc seculo neque in fu-
turo.

Caput .XIII.

Magna

Alius psalm⁹
de resurrecti-
one Christi

Oblatio mys-
tica

3. Reg. 8.

Psalmus. 29.
de resurrecti-
one Christi

Psalmus. 29.
de resurrecti-
one Christi

MAgnum quidem habet haec dedicatio domus festivitatis iocunditatem, sed magnum nihilominus species qua exinde apparuit, debet incutere timorem, & excitare sollicitudinem. Non enim hic in columbae specie uidendum se spiritus sanctus exhibuit, sed in specie ignis, super beatos Apostolos ab illa domo processit mitente illo secundum uirtutem vel naturam diuinitatis, quemadmodum dixit ad illos: si autem abieris, mittas eum ad eos. ¶ Quomodo ergo non in specie columbae, sed in specie ignis. Attendant tantam diuersitatem species istarum, scilicet columbae & ignis, quicunque irreuerenter istam, postquam dedicata est, aspicere audent dominum domini, qualibus ipse dixit. Ideo dico uobis, omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus, spiritus autem blasphemiae non remittetur. Et quicunque dixerit uerbum contra filium hominis, remittetur ei. Qui autem dixerit contra spiritum sanctum, non remittetur ei neque in hoc seculo neque in futuro. Attendant (inquam) qui eiusmodi sunt, immo quia tales attendere nolunt. Attendamus nos quanta cum ratione tam diuersas species, diuersis temporibus exhibuerit apparet unus & idem spiritus. ¶ Dicendum autem in primis, quid distet inter blasphemiam & spiritum blasphemiae: quoniam dixit, blasphemia remittetur, spiritus autem blasphemiae non remittetur. Blasphemia tantum, & non etiam spiritus blasphemiae est, cum quis ignorans loquitur aliter quam se habet ueritas: uero agit quippe contrauictio, sicut, exempli gratia: Saulus ignorans & errans agebat. Porro spiritus blasphemiae est, ubi quispiam scienter & per insuidiam ueritati repugnat: quod peccatum Iudeorum est, & haereticorum, quos Apostolus uitandos esse denunciavit. Haereticum (inquit) hominem post unam & secundam correctionem deuita, sciens quia subuersus est qui eiusmodi est, & delinquit, cum sit proprio iudicio condemnatus. ¶ Vt triusque ergo reatus discretionem habens spiritus sanctus, non in specie ignis, sed in specie columbae super dominum IESVM apparuit, ante glorificationem eius: & econtra, non in specie columbae, sed in specie ignis super Apostolos post glorificationem eius. Adhuc enim qui dicebant uerbum contra filium hominis, de ignorantia poterant excusari: & circa decebat agere eum uel pati cuncta in spiritu manuetudinis. Verbi gratia, ut non consentiret discipulis suis, dicentes: Magister, uis, dicimus, ut descendat ignis de celo, & consumat eos. Sed diceret, filius hominis non uenit animas perdere, sed saluare. Amplius autem, ut diceret, dum crucifigeretur: Pater, ignosce illis, non enim sciunt quid faciunt.

¶ Item de codem spiritus sancti iudicio, cum illa Apostoli sententia, voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam ueritatis, iam non relinquetur hostia pro peccatis.

Caput .XV.

Sque illuc patientia & mansuetudo agni, quam columba significauerat circa uos, o uoes domus Israhel, ad quos missus uenerat, unde & dicebat. Non sum missus nisi ad uoes quae perierant domus Israhel. Extunc uobis peccantibus, peccatum uestrum in spiritu blasphemiae reputatur, quod neque in hoc seculo neque in futuro remittatur. Iam enim non est uobis hostia, quippe qui bus filius dei, cum esset agnus, in leonem conuersus est, & spiritus sanctus, qui ut columba uis fuerat, quasi ignis demonstratus est, quia non per ignorantiam delinquit, sed uoluntarie peccatis subuersi & proprio iudicio condemnati. Hinc est illud Apostoli: Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam ueritatis, iam non relinquitur pro peccatis hostia. Terribilis autem quaedam expectatio iudicii & ignis emulatio, que consumptura est aduersarios. ¶ Quod nobis, scilicet natura Iudeis, non reliquitur hostia pro peccatis, si uoluntarie peccamus, id est, si uoce eius auditentes, & ex scripturis eum cognoscentes, corda nostra obdurare uoluerimus? Nimirum taliter, ut nec hostia siue sacrificium, nec locus, siue templum remaneat in quo sacrificetur. Sic enim & Danieli præmonstratum fuerat. Occidetur Christus, & non erit eius populus, qui eum negaturus est, & ciuitatem & sanctuarium dissipabit populus cum duce uenturo, subauditur Vespaſiano siue Tito, & finis eius uastitas, & post finem bellum statuta desolatio. Et deficit hostia siue sacrificium, & in templo erit abominationis desolatio, & usque ad consummationem & finem perseverabit desolatio. Ecce quomodo iam non relinquitur hostia pro peccatis uoluntarie peccantibus, id est, dedicationem istam odientibus,

K 4 & sa/

Actu. 2.

Iohann. 16
Aliud blasphemia, aliud spiritus blasphemiae.
Mat. 12.

Quomodo differunt

Actu. 9
I. Tim. 1,
Tim. 3.

Cur spiritus sanctus super Christum in specie columbae, sup Aplos in specie ignis apparet.
Lucas. 9.

Lucas. 53

Mat. 15
Iudei nesciunt spiritu blasphemiae.

Heb. 6

Iudei nec hostia, nec locus immolandi relinquuntur
Daniel. 9